

presji markera zróżnicowania komórek DC - CD11c).

Wnioski: Za główny mechanizm działania radioterapii uważa się hamowanie podziałów oraz indukcję apoptozy komórek nowotworowych. W naszych badaniach wykazaliśmy, że napromienianie może również działać jako swoisty „sygnał niebezpieczeństwa” i aktywować komórki dendrytyczne. Konsekwencją tego może być indukcja swoistej, przeciwnowotworowej odpowiedzi immunologicznej. Aktywacja DC przez napromienianie może stanowić więc dodatkowy mechanizm przeciwnowotworowy radioterapii.

242.

ANALIZA EKSPRESJI EGFR I ANGIOGENEZY W UTKANIU NIEDROBNOKOMÓRKOWEGO RAKA PŁUC ORAZ ZWIĄZKU Z CZASEM PRZEŻYCIA PACJENTÓW W STADIACH ZAAWANSOWANIA KLINICZNEGO I-III A

Zdunek M.¹, Klepacz R., Furmanik F.², Jabłonna A.², Sagan D., Karczmarek-Borowska B.³, Korobowicz E.¹

¹Katedra i Zakład Patomorfologii Klinicznej AM w Lublinie, Polska, ²Katedra i Klinika Chirurgii Klatki Piersiowej AM w Lublinie, Polska, ³Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej, Polska

Cel pracy: Wciąż niezadowolające wskaźniki przeżycia pacjentów z rakiem płuca, mimo radykalnego leczenia operacyjnego, skłaniają do poszukiwań nowych czynników prognostycznych. Wiadomym jest, że receptor naskórkowego czynnika wzrostu (EGFR) wpływa na wzrost komórek guza i jego progresję, jak również tworzenie przerzutów – głównie poprzez oddziaływanie na tworzenie nowych naczyń krwionośnych. Jego prognostyczna rola u pacjentów z niedrobnokomórkowym rakiem płuca (NRP) jest niejasna. Natomiast gęstość naczyń krwionośnych (GNK), będąca miernikiem angiogenezy w guzie, jest podawana jako marker prognostyczny w wielu nowotworach. Celem naszego badania była ocena zależności między ekspresją EGFR

i GNK w utkaniu guza nowotworowego a przeżyciem pacjentów z NRP.

Materiał i metody: Badaniem objęto 75 pacjentów z NRP w stadiach zaawansowania klinicznego I-III A. Wycinki z guza pobierano z materiału operacyjnego, utrwalonego w formalinie. Na uzyskanych skrawkach parafinowych wykonywano odczyny immunohistochemiczne z zastosowaniem monoklonalnego przeciwciała przeciw receptorowi naskórkowego czynnika wzrostu oraz monoklonalnego przeciwciała przeciw CD31.

Wyniki: Wśród 75 pacjentów było 5 kobiet (6.7%) i 70 mężczyzn (93.3%) w wieku od 42 lat do 74 lat (średnio 59 lat). W badanej grupie chorych stwierdzono raka płaskonabłonkowego u 53 pacjentów (70.7%), gruczolakoraka u 11 chorych (14.7%) i raka wielkokomórkowego także u 11 pacjentów. Analizując uzyskane dane nie stwierdzono istotności statystycznej między ekspresją EGFR i czasem przeżycia pacjentów. Również GNK nie miała istotnego wpływu na przeżycie pacjentów. Jedynie stan węzłów chłonnych (cecha N; $p < 0.05$), typ histologiczny raka ($p < 0.001$) oraz wiek ($p < 0.05$) w badanej grupie chorych miały istotny statystycznie wpływ na czas przeżycia.

Wnioski: Uzyskane w tym badaniu wyniki nie są zgodne z wynikami innych doniesień mówiących o tym, że ekspresja EGFR i GNK w NRP mogą być traktowane jako czynniki prognostyczne. Należy jednak podkreślić, że analizowana grupa pacjentów była mała, a większość chorych (59 pacjentów, 78.7%) znajdowała się w stadium znacznego zaawansowania nowotworu.

243.

OCENA PRZEBIEGU KLINICZNEGO I WYNIKÓW LECZENIA CHORYCH NA INWAZYJNEGO GRASICZAKA

Behrendt K., Suwiński R., Nowicka E., Gawkowska – Suwińska M., Zajusz A.

Centrum Onkologii
– Instytut im. M. Skłodowskiej-Curie,
Oddział w Gliwicach

Cel pracy: Retrospektywna ocena wyników leczenia chorych na inwazyjne grasiczaki.